

Everybody is doing what they can, Linda Guðmundsdóttir, 2008

Allir gera það sem þeir geta

Everybody is doing what they can

Libia Castro & Ólafur Ólafsson

Hafnarhús

18. september - 2. nóvember 2008

Utens Flags, Via Mazzini, Rovereto, Italy, Principle Hope Manifesto 7, 2008

Listasafn Reykjavíkur býður yður að vera við opnun sýninganna í Hafnarhúsinu fimmtudaginn 18. september kl. 17 og þriggja veitingar.

Gildir fyrir tvo.

Reykjavik Art Museum invites you to the opening of the exhibitions at Hafnarhús on Thursday, September 18th at 5 p.m. Refreshments.

Valid for two.

Viðburðir / Events

Daglega / Daily 18. september – 2. október

Allir gera það sem þeir geta /

Everybody is Doing What They Can

Libia Castro & Ólafur Ólafsson: Unnið að verkinu í A-sal. /
Work in progress in A-Gallery.

Sunnudag 21. september kl. 15

Allir gera það sem þeir geta /

Everybody is Doing What They Can

Listamannspjall / Talk: Libia Castro & Ólafur Ólafsson

Fimmtudag 2. október kl. 20

Allir gera það sem þeir geta /

Everybody is Doing What They Can

Listamannspjall / Talk: Libia Castro & Ólafur Ólafsson

Sunnudag 5. október kl. 15

Samsíða heimar / Parallel Universes

Listamannspjall / Artist's Talk: Ingibjörg Jónsdóttir

Sunnudagana 19. október og 16. nóvember kl. 14

Fjölskylduleiðsögn í Hafnarhúsi/ Guided tour for the whole family in Hafnarhús.

Ópið daglega 10 – 17

Fimmtudaga 10 – 22

Open daily 10 a.m. – 5 p.m.

Thursdays 10 a.m. – 10 p.m.

Kynning

„Allir gera það sem þeir geta“* eftir Líbía Castro og Ólaf Ólafsson er fyrsta sýningin í nýrri sýningaröð í Listasafni Reykjavíkur – Hafnarhúsi, þar sem varpað er ljósi á tengsl safnsins og almenningsrýmisins utan veggja þess.

Í möderniskri listsköpun er löng hefð fyrir því að aðskilja listina frá umheiminum. Hún er almennt talin hvíla í sjálfri sér, vera sérstakt svið mannsandans sem hafið er yfir daglegt líf og félagsleg málefni. Skáldið Rainer Maria Rilke lýsti þessari fagurfræðilegu grunnsannfæringu vel í ritgerð frá árinu 1903 þar sem hann segir að „listin (megi) ekki krefjast eða vænta neins að utan; hún á ekki að vísa til neins sem býr handan hennar, má ekki sjá neitt sem er ekki í henni sjálfri fölglið, umhverfi hennar á að hvíla innan eigin landamæra“.

Hvötin til að sigrast á þessari einangrun hefur lengi vel búið að baki tilraunum með ný form í samfélalist.

Líkt og þýski rithöfundurinn Peter Bürger hefur bent á, hefur það alltaf verið markmið framúrstefnu að tengja listina raunverulegu lífi fólks. Þessi nýja sýningaröð í Hafnarhúsi býður upp á veltvang slíkra tilrauna, með það að markmiði að svipta leyndarhjúpunum af hlutverki listarinnar í borgarlífinu.

Í nýju verki þeirra fyrir Hafnarhús leika Líbía Castro og Ólafur Ólafsson sér að framsetningu og samhengi sýninga og skoða samskiptareglur á gagnrýninn hátt. Rétt eins og á mörgum fyrri sýningum þeirra leitast þau við að gera umgjörð sýningarinnar nægilega gljúpa til að veruleikinn utan veggjanna streymi inn. En fremur en að safna saman öllu efni í sýninguna fyrir opnunardaginn „utan við“ sýningarstaðinn (hvort sem það er úr nánasta umhverfi eða þeirri menningu og stað þar sem unnið er að verkinu) breyta þau í þetta sinn sjálfri sýningunni í rannsóknasvæði – eða hugmyndabanka myndverka, þar sem gesturinn er áhorfandi en óhjákvæmilega einnig þátttakandi í ferlinu.

Þau hafa mótað sýningarrýmið sem framleiðslu- og kynningarsvæði, að meðtöldu upptökuveri og klippistofu þar sem þau standa fyrir opinberum prufutökum mikinn hluta sýningartímans. Markmiðið með prufutökunum, sem verða af einstaklingum með ólíkan bakgrunn og þjóðfélagsstöðu, er að draga upp mynd af félagslegu og menningarlegu samhengi svæðisins en um leið gefa tilfelli til umhugsunar um nútíru og form „vettvangsmyndar“ og það sem listamennirnir kalla „talandi fyrirsætur“ og „leikara veruleikans“. Á meðan á sýningunni stendur verða prufutökurnar enn fremur „sendar út“ með færarlegum myndvörpum á ýmsa veggi í hverfum borgarinnar.

Nálgun Libiu og Ólafs við verkið er framhald af langvarandi áhuga þeirra á félagslegum og menningarlegum málefnum, til dæmis sjálfsmynd borgarsamfélags, hnattvæðingu og ólíkum menningarháttum. Markmiðið með „vettvagnsmýndunum“ er ekki einungis að draga upp mynd af fólki sem býr í tilteknu menningar-, félags- og efnahagslegu umhverfi heldur líka að fjalla um staðbundin (félagsleg) hreyfiðli til að virkja þau aftur og afhjúpa málefni liðandi stundar. Eins og oft áður fylgir nálgun þeirra dialektískri slóð. Líkt og fjölmargir aðrir listamenn síðustu tvo áratugina hafa þau valið að láta fjölbreyttan hóp einstaklinga taka þátt í listsköpun sinni. Þannig fara þau þá leið sem franskir gagnrýnandinn og sýningastjórninn Nicolas Bourriaud hefur nefnt „vennalist“ (relational art) og lýsti þannig að það sé „list sem finnur sér fræðilegan sjóndeildarhring á sviði mannlegra samskipta og í félagslegu samhengi fremur en á grundvelli framsetningar á óháðu og einstöku táknaænu rými“ (1996). Þannig dvelja Libia og Ólafur oft löngum stundum á sýningarsvæðinu og vinna t.d. með grenndarhópum, samtökum aðgerðasinna, nýbúum og farandverkamönnum, að samskiptum og umræðum sem stuðla að samfélagslegri samheldni. En verk þeirra eru oft ákveðnari og berorðari í gagnrýni en flúkast í „vennalist“. Þetta er hin hlíðin á dialektísku brautinni. Hvaða miðill sem þau kunna að kjósa sér í hverju tilviki – skúlptúr, innsetningar, ljósmyndir, myndbönd, hljóð – taka verk þeirra fljótlega á sig form ihlutunar í almenningsrými, þar sem þau hræra upp í félagslegum samskiptum eða skapa tækifæri fyrir ágreining. Að þessu leyti eru Libia og Ólafur hluti af vaxandi hópi lista-

manna sem hefur komið fram á síðustu árum, fæst við samfélagsleg efni en er kominn fram úr „vennalist“ og tekinn að ávarpa almenning á nýjan hátt sem stundum hefur verið nefndur nýtt form raunsæisstefnu. Fernando Francés, forstöðumaður CAC Málaga, skrifaði eftirfarandi um verk Libiu og Ólafs:

„gegnumgangandi þáttur er gagnrýni þeirra á heiminn í dag, þar sem kinnin helst hönd í hönd við þrá um félagslegar umbætur í sibreytilegu umhverfi. Með verkum sínum leitast listamennirnir við að færa áhorfandann á nýjan vettvang ihugunar og grafa undan sannindum sem almennt eru talin algild án þess beinlínis að benda á röksemdir til að draga þau í efa.“

Frá því að samstarf Libiu og Ólafs hófst árið 1997 hafa þau skapað umhverfistengd verk í mörgum löndum, þar á meðal Kúbu, Tyrklandi, Hollandi, Danmörku, Þýskalandi, Belgíu, Bandaríkjunum og Ítalíu, ásamt föðurlandi hvors um sig, Spáni og Íslandi. Verk þeirra hafa verið sýnd á mikilvægum, alþjóðlegum listviðburðum og sýningarstöðum, t.d. Manifesta7 (2008), CAC Málaga (2007), Listaháfið í Reykjavík (2005), De Appel CAC Amsterdam (2004) og The 8th Havana Biennial (2003). Um list þeirra hefur verið fjallað í ritum á borð við Contemporary (Bretland), Untitled (Bretland), Art.es (Spánn), Artecontexto (Spánn), Art in America (Bandaríkin), Metropolis M (Holland) og Sjónauka (Ísland), auk fjölmargra sýningarskráa og annarra sérrita. Libia og Ólafur hafa verið tilnefnd til virtra listaverðlauna og verið boðin þátttaka í margs konar alþjóðlegum verkefnum. Sem stendur eru þau búsett í Rotterdam í Hollandi og í Berlín í Þýskalandi þar sem þau taka þátt í dagskrá vinnustofumiðstöðvarinnar Künstlerhaus Bethanien.

— Hafþór Yngvason, safnstjóri Listasafns Reykjavíkur.

- Nafn sýningarinnar kemur úr samræðum Libiu og föður hennar um hvatir og drifkrafta tilverunnar (og fólks) til að lifa af, án síðferðilegra eða síðræna dóma. Kveikjan að samræðunum var mikið uppnám af völdum fjölskyldumedeilms sem þjáist af geðklofa og samfélags sem er tregt til að viðurkenna slíkan sjúkdóm til fulls og taka á honum.

Introduction

"Everybody is doing what they can"* by Libia Castro and Ólafur Ólafsson is the first in a new series of exhibitions at the Reykjavik Art Museum—Hafnarhus where the interrelationship between the museum and the public space outside its walls is critically reexamined.

There is a longstanding convention in modernist art practice to isolate art from the outside world. Fine art is commonly considered an activity of its own kind, a special sphere of human interests that transcends everyday life and social concerns. The poet Rainer Maria Rilke expressed this aesthetic conviction well in a 1903 essay, stating that "art must not demand or expect aught from outside; it should refer to nothing that lay beyond it, see nothing that was not within itself; its environment must lie within its own boundaries."

The urge to overcome this isolation has long been

a motivating force for explorations of new forms in contemporary art. It has, as the German writer Peter Bürger has emphasized, always been the goal of the avant-garde to bring art into association with life praxis. This new exhibition series at Hafnarhus offers a platform for such explorations, with the goal of demystifying the role of art in the life of the city.

In their most recent work, Libia Castro and Ólafur Ólafsson play with the format and context of exhibitions, questioning protocols and experimenting with alternatives to conventionally staged shows. As in many of their previous exhibitions, they seek to make the boundaries of the exhibition space porous enough to allow it to become infused with the reality outside. But this time, rather than gathering all their materials for the exhibition before the opening day from "outside" the exhibition venue (whether it be the immediate surroundings or the culture and place where a project is realized), they turn the exhibition itself into a site for

Everybody is doing what they can, Hjólmar Swinsson, 2008

research—or a sculptural think-tank—where the visitor is a spectator but inevitably a participant of the process as well.

Libia and Ólafur have shaped the exhibition space at Hafnarhus into a production and presentation site, including a recording and editing studio, where they conduct screen tests publicly throughout much of the exhibition's duration. The screen tests, which involve individuals from different backgrounds and social positions, are conducted with the aim of creating an image of the site's social and cultural context while, at the same time, reflecting on the nature and form of "a field portrait" and on what the artists refer to as "speaking models" and "actors in reality." During the show these screen tests will also be "broadcasted" back into the city's diverse neighborhoods by means of a peripatetic video projection onto various city walls.

The approach that Libia and Ólafur bring to this work continues their longstanding engagement with social and cultural concerns, such as urban identity, globalization and cultural differences. The aim for the "field portraits" is not only to portray the people living in a specific cultural, social and economic environment but also to engage with the (social) dynamics of locality to reactivate and reveal its current concerns. As so often before, their approach proceeds along a dialectical path. Like many artists in the last two decades, they choose to involve diverse groups of people in their work. In this way, their methods follow along the lines of what the French critic and curator Nicolas Bourriaud has called "relational art," which he described as "an art taking as its theoretical horizon the realm of human interaction and its social context, rather than the assertion of an independent and private symbolic space" (1996). Thus Libia and Ólafur often spend long periods staying on site and cooperating with local communities, activist groups, and immigrants and migrant workers, creating social encounters and dialogues that further a sense of community. But their work tends to be less ambiguous and more explicitly critical than "relational art." This is the other route of the dialectical path. Whatever the medium they choose in each instance—sculpture, installation, photography, video, sound—their work readily takes the form of public intervention, where they infiltrate social situations or create temporary spaces that function as

sites of contestation. In this regard, Libia and Ólafur are a part of a growing international group of artists that has emerged in the last few years, artists who are working in a socially engaged way but who have gone beyond "relational art" to develop new forms of public address that have sometimes been described as a new form of realism. As Fernando Francés, Director of CAC Málaga, has written about Libia and Ólafur's work:

A constant element is their critique of the world today, and in which humour co-exists alongside aspirations for social improvement in a scenario full of dynamism ... With their works, the artists attempt to take the spectator to new realms of reflection and to question truths that are generally accepted as absolute without reasonable doubts ever being raised as to their veracity.

Since beginning their collaboration in 1997, Libia and Ólafur have created site-related projects in various countries, including Cuba, Turkey, the Netherlands, Denmark, Germany, Belgium, the U.S. and Italy as well as in their native countries of Spain and Iceland. Their work has been exhibited at major international venues, such as Manifesta 7 (2008), CAC Málaga (2007), The Reykjavik Art Festival (2005), De Appel CAC Amsterdam (2004) and The 8th Havana Biennial (2003), and has been reviewed in publications such as Contemporary (UK), Untitled (UK), Art.es (ES), Artecontexto (ES), Art in America (USA), Metropolis M (NL) and Sjónauki (IS), as well as in numerous catalogues and other specialized publications. Libia and Ólafur have been nominated for prestigious art awards and invited to various art residency programs internationally. They maintain residences in Rotterdam, the Netherlands, and Berlin, where they are currently attending the residency program at Künstlerhaus Bethanien, Germany.

— Hafthor Yngvason, Director, Reykjavik Art Museum

- The title of the project derives from a talk between Libia and her father on life's (and people's) impulses and motor to survive, without a moral or ethical judgment. The talk was triggered by a severe drama caused by a family member suffering from a paranoid schizophrenia and a society unwilling to fully recognize and deal with such an illness.

Opíð Opening hours

Hafnarhús Tryggvagata 17, daglega/daily 10–17
Fimmtudaga til/Thursdays to 22

Kjarvalsstaðir Flókagata, daglega/daily 10–17

Ásmundarsafn Ásmundur Sveinsson Sculpture Museum, Sigtún
1.5.–30.9. daglega/daily 10–16
1.10.–30.4. daglega/daily 13–16

Ókeypis aðgangur

Free admission

Hafnarhúsið er opið til kl. 22:00 áll fimmtudagskvöld.

Íslenska málverk

All Thursdays Hafnarhús is open until 10 p.m.

Ókeypis eyvita

Alla sunnudaga kl. 15 er leiðsögn um sýningar á Kjarvalsstaðum og í Hafnarhúsi.

Hægt er að panta leiðsögn fyrir hópa.

Hægt er að fá leiðsögn á erlendum tungumálum.

Í boði er táknmálstúlkun við sunnudagsleiðsögn; panta þarftúlkun með viku fyrirvara.

Guided tours in English available upon request.

Guided tours in English Wednesdays at 11 a.m. at

Kjarvalsstaðir.

Upplýsingar / Info: fraedsludeild@reykjavik.is

